

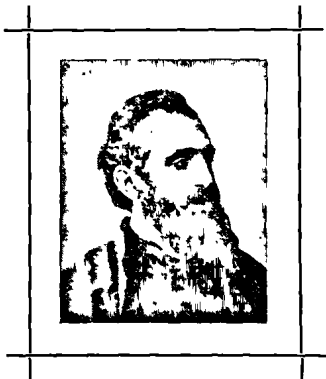

ՀԱՆԳԻՍՏ ՀՈԳԻՈՅ

ԶՕՐ ԴԱԽԻԹ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՆԱԶԱՐԵԹԵԱՆ

ԱՅՈՒԱԿԱՆԻ ՄԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Անցեալ տարւոյ Յունուարի 17ին Բազմավեպիս էջերը արձագանգ կու տային Ս. Ղազարու վանքիս մէջ կա-

տարուած յորեւեան Հանդիսին՝ ի պատիւ Ուսումնասիրելիս աշխատակից Հ. Դաւիթ վ. Նազարեթեանի յիսնամեայ լրման քահանայական օծութեան և նորա գրական կեանքի նոյնքան ատրեաց ընթացքին։ Որչափ հեռու էր մեր մտքէն՝ որ տարի մը վերջը՝ ճիշդ այդ օրուան տարեգարծին՝ տեղի պիտի ունենար բազմաբազին յորեւեանորին յուզարկաւորութեան տխուր հանդէսը։

Կարճօրեայ՝ բայց անակնկալ բուռն հիւանդութիւն մը շնչափողի բորբոքման ներգործելով սրտի տկարութեան վրայ, յափշտակեց բժիշկներու խնամքէն և Միաբանիցս իզներէն և աղօթքներէն՝ հասարակաց սիրելի և յարգելի ժիր ծերունին իւր 71 տեայ հասակին մէջ։

Գրել ընդարձակաբար իւր կրօնաւորական – քահանայական և գրական նախնի ու մանկավարժական կենաց և գործերուն վրայ՝ կրկնութիւն մը պիտի ըլլայ անցեալ տարւոյ մէջ մանրամասնօրէն գրածնուս, սրուն կ'ուղարկենք տողերուս ընթերցողն (Բազմավեպ 1910, էջ 84-88), համառօտիւ միայն յիշելով այստեղ՝ որ Հանգուցեալը ծնաւ ի Կ. Պոլիս 1840ին, աշակերտեցաւ վանքիս 1850ին, քահանայ ձեռնադրուեցաւ 1860ին Գլխուար 17ին, Ս. Անտոն Արքայի տանին օրը, զոր տարուէ տարի Ռախտաչքեղ հանդիսով և ութօրեայ պաշտամունքով կը կատարէ, իբր տան հիմնադրի կրօնաւորական կենաց և Պաշտօնականի Միաբանութեան։

Դատարարական և առաքելութեանց գրազմունք՝ փոփոխակի յաջորդութիւն մը կազմեցին իւր կեանքի տարիներուն. այսպէս կը տեսնենք զինքը 1861-65 ուսուցիչ և օգնական վերակացուի վանական աշակերտաց, 1865-69 ուսուցիչ և ուսումնապետ վենետկոյ Ռափայէլեան վարժարանին մէջ, 1869-79 վերակացու վանքիս աշակերտաց, 1880-85 Տեսուչ Մուրաթ-Ռափ. վարժարանին, 1886-91 Կ. Պոլսոյ մէջ ժողովրդապետ ի Սառնաթիւ, Հոգեւոր – տեսուչ և գաւառու Համադգեաց Օրիորդաց վարժարանին, ուսուցիչ հայկաբանութեան Ս. Գրիգ. լուսաւորիչ ուսումնարանին, խմբագրապետ Պատկեր ուսումնական այլապէս ժողովներու, Ապա 1892-99 վարեց Բերայի Միաբանաց

վարժարանին տեսչութեան և Կ. Պոլսի Մխիթարեան Հարց Տեղակալ-Մեծաւորի պաշտօնները, 1899ին կուտեցաւ ի փառաւ՝ իբր առ ժամայ Հոգաբարձու Համալսարանական հայ Ուսանողաց իսկ 1901ին բնորոշեցաւ ժողովրդապետ Նիկոմիդիոյ հայ-կաթողիկեայց և քաղաքական մուշախաւս տեղւոյն և շրջակայից։ Յետոյ 1903ին հրաւիրուեցաւ վենետիկ և բնորոշեցաւ նախ վանքիս վարչութեան խորհրդական անդամ, և յետոյ նաև վանահայր կամ Աթոռակալ Արհիպսկ. Աբբաճօր Ուլստիս, և այդ պաշտաման մէջ կնքեց իւր մահկանացու արգիւնաշատ ընթացքը։

Կրօնական և կրօնաւորական եռանդով և բարձր ու բազմաթիւ առաքինութիւններով օժտուած և զարգանած՝ սիրելի և յարգելի եղաւ միշտ իւր կրօնակից եղբարց և բազմաթիւ զինքը ճանչցողներու, թէ՛ ազգայնոց և թէ՛ օտարազգեաց մէջ։

Համայնագիտական պատշաճ չափով տեղեկութեանց հետ՝ հմուտ էր՝ իբր մասնագէտ՝ գրաբար լեզուիս և մատենագրական գիտութեանց, քաջագէտ նաև խտայերէն գաղղիներէն լեզուաց, ծանօթ լատին, գերմանական, անգլիական և օսմանեան լեզուներուն։

Իւր բազմաթիւ զբաղումներէն իւր նայած ժամանակը նուիրեց գրականութեան, ընծայելով ազգիս խնամքով եղած թարգմանութիւններ ընտիր գրուածներու կեսար Քանդուի, Ռաբէի, Մէնդինի, Տը Լարբատի, Սէկիւրի և Տանդէի, այս վերջինիս Աւտուաճայիկ Կատալիերգոչիւնն (La Divina Commedia) ամբողջապէս թարգմանած է գրաբար տաղաչափութեամբ, որ դեռ տապգրուած չէ, և ուսկից ճաշակ մը միայն հրատարակեց 1875ին Հատընտիր քերքուաճք յԱւտուաճայիկ Տեսարարննն տիտղոսի ներքև։ Յիշածներէս զատ՝ ունի բազմաթիւ արձակ գրութիւններ և ոտանաւոր թարգմանութիւններ զանազան Հէղինականքէ Բազմալիպիս տարիներուն մէջ, որուն հրատարակութեան օգնական և խմբագիր ալ եղած է ժամանակ մը։

Յաւուց և ոգոյ զգացմանց հետ՝ իւր մահը կը թողու Միաբանութեան մէջ բնորոշագոյն և բարի օրինակ եղող կրօնաւորի և հոգեւոր հօր զգալի պակաս մը, զոր պիտի լեցնէ անշուշտ այժմեան երանական կեանքէն իւր հետևորդներուն վրայ ազգած օրհնութիւններով։

S.

